

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ДРЖАВНЕ УПРАВЕ
И ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ
Београд, Бирчанинова 6
Број: 07-00-753/2017-33
Датум: 6. новембар 2017. године

ТРАНСПАРЕНТНОСТ СРБИЈА

11000 БЕОГРАД
Ул. Палмотићева 31/III

ПРЕДМЕТ: Одговор на захтев

Захтевом за приступ информацији од јавног значаја, електронским путем, дана 26. октобра 2017. године, обратили сте се Министарству државне управе и локалне самоуправе, којим тражите информације везано разматрање и одлучивање о Иницијативи организације Транспарентност Србија за измену прописа и праксе код издавања саобраћајне дозволе.

У складу са чланом 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС”, бр. 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10), са становишта делокруга Министарства државне управе и локалне самоуправе, Сектора за развој добре управе, обавештавамо вас о следећем:

Законом о општем управном поступку („Службени гласник РС”, број 18/16) предвиђено је: да се поступак води без одуговлачења и уз што мање трошкова по странку и другог учесника у поступку, али тако да се изведу сви докази потребни за правилно и потпуно утврђивање чињеничног стања (члан 9. став 2); да је орган дужан да по службеној дужности, у складу са законом, врши увид у податке о чињеницама неопходним за одлучивање о којима се води службена евиденција, да их прибавља и обрађује, а да од странке може захтевати само оне податке који су неопходни за њену идентификацију и документе који потврђују чињенице о којима се не води службена евиденција (члан 9. ст. 3. и 4); да инспекцијски надзор над спровођењем овог закона врши управна инспекција, осим у питањима у вези са извршавањем закона у области одбране и од значаја за одбрану и Војску Србије (члан 209. став 2); да одредбе закона и других прописа према којима се установљава обавеза за странку и другог учесника у поступку да органу достављају податке о чињеницама о којима се води службена евиденција, супротно одредбама чл. 9. и 103. овог закона, престају да важе истеком 90 дана од дана ступања на снагу овог закона (9. март 2016. године).

Из наведених одредаба произлази да су органи у обавези да по службеној дужности, када је то неопходно за одлучивање, у складу са законом и у законским роковима, бесплатно међусобно размењују, врше увид, обрађују и прибављају податке о чињеницама садржаним у службеним евиденцијама. Имајући у виду да су одредбе закона и других прописа, којима је, супротно одредбама чл. 9. и 103. овог закона, установљена обавеза за странку и другог учесника у поступку да органу достављају податке о чињеницама из службених евиденција престале да важе 9. јуна 2016. године, на органима је да, имајући у виду свој делокруг и специфичности посебних процедура, поступају по цитираним одредбама Закона, као и

да одреде који су то подаци који се од другог органа прибављају по службеној дужности. Како је пракса показала да се бесплатно пружање података (које је било регулисано и претходним Законом о општем управном поступку, а прописано је и важећим Законом о државној управи), не може претпоставити, за поступање супротно овим одредбама предвиђена је прекршајна одговорност (члан 207. Закона).

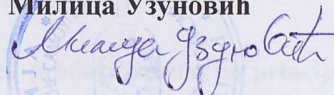
Сагласно члану 11. Закона о министарствима („Службени гласник РС”, бр. 44/14, 14/15, 54/15, 96/15- др. закон и 62/17), у делокругу Министарства унутрашњих послова су послови државне управе, који се између осталог, односе на држављанство, јединствени матични број грађана, електронско вођење података личности, пребивалиште и боравиште грађана, личне карте и путне исправе. С тим у вези, Правилником о регистрацији моторних и прикључних возила („Службени гласник РС”, бр. 69/20, 101/10, 53/11, 22/12, 121/12, 42/14, 108/14, 65/15, 95/15 и 71/17), чији је доносилац Министарство унутрашњих послова, регулисани су садржина и начин вођења јединственог регистра моторних и прикључних возила (који се води у јединственом информационом систему Министарства унутрашњих послова), услови за упис у регистар, начин и услови за издавање саобраћајне дозволе, регистарских таблица и регистрационих налепница, ближи услови које мора да испуњава правно лице које издаје регистрационе налепнице, као и садржина и начин вођења евиденција о издатим таблицама за привремено означавање возила и потврдама о њиховом коришћењу.

Имајући у виду суштину начела делотворности и економичности поступка (члан 9. Закона), успостављену обавезу органа да размењују податке из службених евиденција у свим управним поступцима, као и утврђени делокруг Министарства унутрашњих послова, указујемо да је у вези са питањима укидања досадашње праксе при мењању саобраћајне дозволе, потребно да се обратите и том министарству.

Такође, обавештавамо вас да је у циљу поједностављења, поједификације и убрзања управних поступака и процедура путем успостављања јединствених управних места (сагласно одредби члана 42. Закона о општем управном поступку), Министарство државне управе и локалне самоуправе, уз подршку стручњака СИГМА-ОЕЦД, започело Пројекат чија је сврха успостављање јединственог управног места за продају возила. С тим у вези, у Ректорату Универзитета у Београду одржана је Радионица дана 19. октобра 2017. године, на којој су, између осталих, били присутни представници Министарства унутрашњих послова, Министарства финансија, Пореске управе, Генералног секретаријата Владе, Ауто-мото савеза Србије (записник са Радионице у прилогу). Наредни састанак на ову тему планиран је за прву недељу децембра 2017. године и биће нам задовољство да се одазовете нашем позиву и дате допринос овом Пројекту који је у интересу свих грађана и у складу са принципима добре управе.

Овлашћено лице
за поступање по захтеву за слободан приступ информацијама од јавног значаја

Милица Узуновић

Прилог: Записник са Радионице од 19. октобра 2017. године

Zapisnik sa radionice Jedininstveno upravno mesto
– normativni okvir i uslovi za uspostavljanje jedinstvenog upravnog mesta
za prodaju vozila -

09:00 - 9:30	<ul style="list-style-type: none">• Pozdravna reč i uvodno obraćanje: <p>- Na početku Radionice, prisutne su pozdravili Dražen Maravić, pomoćnik ministra u Ministarstvu državne uprave i lokalne samouprave i Primož Vehar, viši savetnik u SIGMA-OECD, ističući značaj instituta jedinstvenog upravnog mesta (one-stop-shop), koji je novim Zakonom o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik RS“, br. 18/16) uveden u pravni sistem Republike Srbije. Značaj instituta ogleda se u težnji da uprava, putem jednošalterskih ili on-line sistema, građanima pruži usluge jednostavnije, fleksibilnije, jeftinije i brže, uz efikasnu razmenu podataka iz službenih evidencija i podršku e-uprave (Informacionog sistema eZUP i dr.), kako na republičkom, tako i na lokalnom nivou. Uoprednopravna iskustva, kao i primeri iz naše upravnopravne prakse su pokazatelj da pružanje javnih usluga na jednom mestu doprinosi racionalizaciji i koncentraciji postupka, kao i bitnom poboljšanju položaja stranke u odnosu sa nadležnim organima. Zakon o opštem upravnom postupku (u daljem tekstu: ZUP) je postavio na fleksibilan način pravni okvir za sve modalitete u kojima se navedeni institut može uspostaviti – u elektronskom, virtuelnom obliku (Portal eUprava), fizičkom obliku (jedinствени šalter), po principu životnog događaja (Projekat „Bebo, dobro došla na svet“), ili za konkretne postupke i procedure, gde je od velike pomoći Spisak 188 administrativnih procedura pripremljen u saradnji Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave (MDULS) i Stalne konferencije gradova i opština (SKGO). S tim u vezi, cilj radionice je sagledavanje načina i situacija u životima građana, oko kojih treba da dođe do optimizacije procesa, kako bi uprava unapredila svoje usluge. U tom smislu, važna je saradnja sa SIGMA-OECD, kao i podrška GIZ, s obzirom da su sa ovim procesom povezani i drugi segmenti reforme i optimizacije javne uprave, koja se ne vrši samo u delu koji je materija ZUP.</p>
9.30- 10.45	<ul style="list-style-type: none">• Koncept pravnog okvira za uspostavljanje jedinstvenog upravnog mesta: <p>- Dušan Protić, programski menadžer u Centru za evropske politike (CEP) i konsultant SIGMA na ovom zajedničkom Projektu, predstavio je prisutnima konceptualni pristup problemu uređenja pravnog okvira za uspostavljanje jedinstvenog upravnog mesta, odnosno koncept akata kojima bi se mogla urediti ova materija, na osnovu odredbe čl. 42. ZUP i drugih relevantnih propisa koji uređuju organizaciju i rad državne uprave. Imajući u vidu svu kompleksnost procesa, potrebu uvezivanja više postupaka koji se vode pred više organa, to bi svi procesni elementi važni za uspostavljanje ovog instituta trebali da budu obuhvaćeni Uredbom o uslovima, kriterijumima i načinu uspostavljanja jedinstvenog upravnog mesta, i to na opšti način i za sve buduće slučajeve. S tim u vezi, prvi korak u procesu uspostavljanja novih jedinstvenih upravnih mesta je donošenje Uredbe, koja će, između ostalog, predvideti kriterijume za kreiranje jedinstvenih upravnih mesta po principu životnog događaja; drugi korak bi predstavljalo utvrđivanje modela i razvrstavanje procedura (u front office-u i back office-u) za uspostavljanje pojedinačnog jedinstvenog upravnog mesta, a poslednji, treći korak, bilo bi kreiranje samog jedinstvenog upravnog mesta. Imanentnu složenost sistema je potrebno, gledajući iz ugla stranke, svesti na neophodni minimum.</p>
11.00- 12.15	<ul style="list-style-type: none">• Analiza jedinstvenog upravnog mesta za prodaju vozila, po principu životnog događaja (life event) <p>- Arthur Mickoleit, savetnik (digital government policy advisor) na SIGMA-Serbia OSS projektu, predstavio je analizu životnog događaja – prenos vlasništva na polovnom vozilu, i to: iskustva vlasnika u Srbiji, iskustva u evropskim zemljama i značaj jedinstvenog upravnog mesta (one-stop-shop) u pojednostavljenju ovih postupaka i procedura, a na osnovu uporednog prikaza istog scenarija u Srbiji i</p>

	<p>drugim evropskim zemljama (Holandije, Austrije, Francuske, Nemačke, Slovenije). Tri ključne institucije u procesu kupoprodaje vozila u Srbiji jesu javni beležnici (notari), Poreska uprava i Ministarstvo unutrašnjih poslova, a celokupan proces traje 5 ili više dana. Uporednopravno posmatrano, ni jedna zemlja, osim Srbije, ne traži overu potpisa fizičkih lica na kupoprodajnom ugovoru kod notara, a procedure su, uz određene izuzetke, jeftinije, jednostavnije i brže. S tim u vezi se postavljaju tri značajna pitanja: uloga notara u ovom procesu, visina i način uplata i isplata i pitanje najadekvatnijeg one-stop-shopa (u pošti, Ministarstvu unutrašnjih poslova, osiguravajućem društvu), imajući u vidu sve okolnosti i činjenicu da bi na ovaj način agencije za registraciju bile izbačene sa tržišta.</p>
12.30-13.30	<ul style="list-style-type: none">• Standardizacija upravnih postupaka na nivou jedinica lokalne samouprave:- Prof. dr Tino Shuppan, GIZ ekspert i profesor javnog menadžmenta, University of the German Federal Employment Agency i osnivač „The Postdam eGovernment Competence Center” (2001. godine), prisutnima je predstavio nemački pristup stvaranju standardizovanih i harmonizovanih procedura, uz osvrt na jedinstvena upravna mesta obrazovana na lokalnu („Bürgeramt”). Predstavio je i način rada telefonske linije DE 115, pomoću koje građani mogu da dobiju neophodne informacije o javnim uslugama, nezavisno od toga da li je određena usluga u nadležnosti opštine, grada, regiona ili federacije.- Milica Marković, viši savetnik u Ministarstvu državne uprave i lokalne samouprave, Sektoru za sistem lokalne samouprave, prisutna je upozнала sa Modelima administrativnih procedura i mogućnostima njihove primene na jedinstvenom upravnom mestu. Radi se o 188 modela administrativnih postupaka na lokalnom nivou, koje opštinske i gradske uprave sprovode na zahtev stranaka, građana i privrednika, a koje je izradilo Ministarstvo zajedno sa SKGO, kako bi se doprinelo njihovoj standardizaciji, ali i većoj pravnoj sigurnosti, transparentnosti, uštedama vremena i novca i jednostavnijim, efikasnijim i efektivnijim postupcima.- Vera Pantelić, načelnica Odeljenja za opštu upravu, Gradske uprave grada Šapca, ukazala je da od avgusta 2014. godine grad Šabac ima jedinstveno upravno mesto u vidu jedinstvenog šaltera, gde se mogu podnositi zahtevi, primati informacije i dr. i na kome se godišnje, u roku, reši oko 30.000 predmeta. Uspostavljanju ovog šaltera, na kome rade četiri zaposlena, prethodilo je popisivanje izvornih i poverenih poslova i izdvajanje onih koji su najmasovniji, kako bi se krenulo u izradu poslovnih procedura. Uspostavljen je sistem izveštavanja, a svaki građanin dobija PIN kod kako bi pratio kretanje predmeta do konačnog rešavanja po zahtevu. U cilju uspešnog funkcionisanja šaltera, pripremljen i Vodič, Uputstvo o kretanju informacija i toku predmeta i izrađena aplikacija e-Pisarnica. Komentari građana ukazuju na to da se zahvaljujući jedinstvenom šalteru osećaju prijatnije i zadovoljnije. Istaknuto je da veća dodatna ulaganja nisu bila potrebna, a u međuvremenu su uspostavljeni i dislocirani upravni centri (jedinstveni šalteri), tako da se od početnih 30 usluga sada na ovom mestu pruža oko 300 usluga (kao što su poljoprivredne subvencije, roditeljski dodatak, i drugo).
13.30 – 14.30	<ul style="list-style-type: none">• Diskusija: U toku diskusije, predstavnici Ministarstva unutrašnjih poslova (MUP), Poreske uprave (PU), Auto-moto saveza Srbije (AMSS), Delivery Unit-a i Generalnog sekretarijata Vlade su ukazali na ključne probleme i najvažnije elemente procesa kupoprodaje vozila, i to:- da poslednjih pet godina Ministarstvo unutrašnjih poslova (MUP) ima jedinstveno upravno mesto na tehničkom pregledu vozila koje dobro funkcioniše, s obzirom na to da se uz tehnički pregled, na jednom mestu odrađuju osiguranje vozila, uplate naknada za registraciju i izdavanje stalne registracione nalepnice,- da je u dosadašnjoj praksi uspostavljena potrebna koordinacija MUP, Ministarstva finansija, Uprave za trezor, Udruženja osiguravaca Srbije,- da se pored jedinstvenog upravnog mesta, gde građani komuniciraju sa MUP, vrlo često podnose zahtevi ministarstvu nadležnom za poslove saobraćaja odnosno Agenciji za bezbednost saobraćaja (radi ispitivanja vozila, uvoza polovnih vozila, i drugo), pa je često potrebna i njihova komunikacija sa MUP, imajući u vidu da je proces registracije vozila kompleksan,- da se pored nastojanja da se u interesu vlasnika vozila pojednostavi postupak registracije već registrovanog vozila nakon prodaje moravoditi računa o javnom interesu, obezbeđenju sigurnosti pravnog prometa, sprečavanju zloupotreba i obezbeđenju efikasne kontrole uplate

troškove registracije vozila,

- da postoji predlog da jedinstveno upravno mesto bude u MUP, ali da treba imati u vidu da bi to značilo prebacivanje vremena potrebnog za overu ugovora i utvrđivanje i naplatu poreske obaveze na MUP, što za posledicu može imati redove, gužve na šalterima i nezadovoljstvo građana,

- da je overa potpisa na ugovoru o prodaji vozila neophodna s obzirom na to da su motorna i priključna vozila stvari velikih vrednosti, koje su često predmet krađe, zloupotreba i građanskih parnica, kao i da overa ugovora o prodaji vozila ne može biti predmet Pravilnika o registraciji motornih i priključnih vozila,

- da agencije za osiguranje i registraciju vozila pojednostavljaju celokupan postupak, ali da su dosadašnja iskustva MUP pokazala da ove agencije krše propise, falsifikuju dokaze o uplatama i građane-vlasnike vozila dovode u situaciju da zbog zloupotreba agencija MUP poništava izvršenu registraciju vozila (falsifikovanje dokaza o osiguranju, tehničkoj ispravnosti vozila, uplatama troškova registracije, i slično),

- da postoje određeni rizici koji se ogledaju u velikom broju zakona i podzakonskih akata koji regulišu pojedine faze ovog procesa, rizici koji se ogledaju u velikim troškovima za građane (takse, porezi i utrošak vremena), kao i u tome što građanima niko ne garantuje pravnu sigurnost pri kupoprodaji polovnih vozila,

- da uz sagledane i analizirane troškove postoje i dodatni troškovi, koji se odnose na sastavljanje kupoprodajnog ugovora ukoliko se radi o neukim strankama, na troškove radnih sati građana i eventualno dodatne troškove kod notara,

- da postoje dodatni koraci u proceduri i dodatne teškoće ukoliko kupac i prodavac nisu iz istog grada,

- da će set zakona koji se tiče e-poslovanja i e-uprave u značajnom delu olakšati funkcionisanje e-uprave i jedinstvenih upravnih mesta,

- da će Poreska uprava omogućiti informatičku podršku za utvrđivanje poreza u veoma kratkom realnom vremenu (manje od jedne sekunde),

- da se u zajedničkoj inicijativi Poreske uprave, NALED i Delivery Unit već radi na pojednostavljenju ove procedure i da će se saradnja i ubuduće nastaviti.

Dati su i određeni predlozi:

- da jedinstveno upravno mesto bude u MUP, s obzirom na to da MUP ima vlasništvo nad jedinstvenim registrom vozila, da daje potvrdu o prenosu i izdaje saobraćajnu dozvolu, ali da u ovom slučaju treba imati u vidu i okolnost da koncentrisanjem svih procedura u MUP može doći do velikih redova i samim tim do nezadovoljstva građana,

- da jedinstveno upravno mesto može biti i u privrednim društvima tj. njihovim ograncima ovlašćenim za obavljanje tehničkog pregleda vozila, uz adekvatnu podršku elektronskih servisa i Portala e-Uprave,

- da je potrebno predvideti jedinstvenu uplatnicu, na jedan objedinjeni iznos i s tim u vezi konsultovati Upravu za trezor,

- da se unaprede načini plaćanja i omogući plaćanje na jednom šalteru, karticama ili preko Portala eUprava, uz jasno definisanje ko snosi troškove provizije – ovaj problem je potrebno rešiti sistemski, kako bi na jedinstvenom upravnom mestu mogle da se pruže i usluge platnog prometa, ili da se za te namene osnuje posebna institucija,

- da se razmotri mogućnost da se uz pomoć postojećih e-baza i korišćenje drugih postojećih resursa optimizuje proces, u odgovarajućem kontekstu, uz neophodne promene pravne regulative – u tom delu treba iskoristiti proces usaglašavanja posebnih zakona sa ZUP, a koji je u toku,

- da se u dalju diskusiju uključi i Uprava za trezor, kao najbitniji činilac u plaćanju i Narodna banka, kako bi se eventualno omogućilo drugim institucijama izdavanje dozvole za obavljanje poslova platnog prometa, a imajući u vidu član 10. i druge odredbe Zakona o platnim uslugama,

Na kraju radionice istaknuto je da je bitno imati u vidu sve elemente procesa i sve troškove, ali i to da

ovaj proces mora biti u vlasništvu organa uprave i u javnom interesu. U Srbiji se za kratko vreme pokrenulo mnogo toga i unutar privatnog i javnog sektora, u cilju pojednostavljenja postupaka i uspostavljanja jedinstvenih upravnih mesta. Polazna osnova je dobar zakonski okvir, ali se, uz sve navedeno, moraju imati u vidu i tehnološki i tehnički elementi. Stoga je važno paralelno i u zajedničkoj saradnji raditi na dovršavanju započetih procesa, uz jačanje svesti kako službenika tako i građana.

• **Zaključak:**

- Prisutnima je potrebno dostaviti zapisnik sa Radionice, sve prezentacije i materijale, kako bi u naredne dve nedelje od dostavljanja dali svoje komentare, predloge i sugestije.
- Naredna radionica je planirana za početak decembra 2017. godine.

Spisak učesnika:

- Dražen Maravić, Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave (MDULS)
- Primož Vehar, SIGMA/OECD
- Arthur Mickoleit, konsultant
- Dušan Protić, Centar za evropske politike (CEP)
- Vera Pantelić, gradska uprava grada Šapca
- Milovan Vlahović, Generalni sekretarijat Vlade
- Milan Došlić, Auto-moto savez Srbije (AMSS)
- Čedomir Lemaić, Ministarstvo unutrašnjih poslova (MUP)
- Radomir Tošić, MUP
- Ana Šarenac, Delivery Unit
- Alexandra Hilbig, GIZ
- prof. dr Tino Shuppan, GIZ
- Dragana Curcija Gligorijević, GIZ
- Jelica Pajović, Ministarstvo pravde
- Dragan Agatunović, Poreska uprava, Ministarstvo finansija
- Goran Nikolić, Poreska uprava, Ministarstvo finansija
- Jelena Mihajlović Tanasijević, Stalna konferencija gradova i opština (SKGO)
- Maja Stojanović, SKGO
- Ivan Selić, Republički sekretarijat za javne politike
- prof. dr Dobrosav Milovanović
- Milica Marković, MDULS
- Katarina Dašić, MDULS
- Lidija Radenović, MDULS
- Tatjana Čabak, MDULS
- Milan Josimov, MDULS
- Sofija Milenković, MDULS